

Dagen 25.7.36

En ny og bedre ånd i Stortinget

Samtale med stortingsmann Lavik om valgkamp, tingmannsliv og „det kristelige vennelag“ i Stortinget.

Så snart ferietiden er over setter valgkampen inn for alvor. Hvordan vil kampen arte sig i år?

Vi antyder spørsmålet overfor stortingsmann *Nils Lavik*, som vi råker og ber om å få litt politisk småprat med, idet vi håper han nu er kommet sig litt efter den usedvanlig langvarige stortingsperiode som strakte sig ukevis inn i sommervarmen og visst kunde ta knekken på nogen hver.

Lavik får oss rent i godlag, hans uttalelser lyder jo ganske forjettende: Man skal ikke spå, sier han, men jeg tror kampen vil komme til å ligge på et noget høiere nivå i år. Det er sant, nivået har ikke ligget altfor høit, kampen har vært tildels nokså negativ med mistenkeliggjørelse og stundom personlig nedrakning, og ymse menn er blitt tillagt maktsyke og uedle motiver. Folk er trette av dette og harmes over det. Man venter av landets kårne at de skal legge kampen på et høiere nivå. Man vil ha siklig utgreiding, soklig vurdering og god og frisk argumentasjon. Man hører nok gjerne også på agitasjon, men den må være positiv, det vil

si vise mål og midler, ikke negativ med hugg og spark til andre.

Men også debattmåten i Tinget selv gir løfte om en valgkamp som ligger høiere enn før.

— Det sies jo at der er kommet en noget annet ånd inn i Stortinget de siste år?

— Ja, det er utvilsomt meget sant i det. Debattene er hevet op på et mer saklig nivå og kanskje er man litt mer varsom med agitasjonen nu enn før, selv om der naturligvis ennu tales en god del for galleriet og pressen, det blir vel ikke anderledes. De personlige replikker fører fremdeles dolk under kappen, men jeg har inntrykk av at dolken føres med en noget lettere hånd. Det er mer kultur om De vil. Når man oplever at ledere åpent innrømmer et feiltak og gjør avbitt for det på en fin måte, avtvinger det respekt, og den slags skjer av og til.

— Hvad er det som har forandret ånden —?

— Det er ingen hemmelighet at Arbeiderpartiet var de som brukte den sterkeste og mest skånselsløse agitasjon

i Tinget, men siden partiet nu er blitt regjeringsparti og de ansvarlige, er der kommet en påtagelig mildere tone. Flere greidde denne overgangen meget godt, andre mindre godt, men de fikk snart lære. — Ellers, fortsetter hr. Lavik, har Oxfordbevegelsens utfordrende

(Forts. side 3.)

Et stykke av 8. januar, der det er et stort opplysningsarbeid, og som med utgangspunkt i en klar oppfatning av handlingsprogrammet og en av Norges Fiskerier, mens disposisjonen blir det 8. januar.

Nobile vil gjeste oss.

Et stykke av 8. januar, der det er et stort opplysningsarbeid, og som med utgangspunkt i en klar oppfatning av handlingsprogrammet og en av Norges Fiskerier, mens disposisjonen blir det 8. januar.

Et stykke av 8. januar, der det er et stort opplysningsarbeid, og som med utgangspunkt i en klar oppfatning av handlingsprogrammet og en av Norges Fiskerier, mens disposisjonen blir det 8. januar.

Et stykke av 8. januar, der det er et stort opplysningsarbeid, og som med utgangspunkt i en klar oppfatning av handlingsprogrammet og en av Norges Fiskerier, mens disposisjonen blir det 8. januar.

Et stykke av 8. januar, der det er et stort opplysningsarbeid, og som med utgangspunkt i en klar oppfatning av handlingsprogrammet og en av Norges Fiskerier, mens disposisjonen blir det 8. januar.

ALYØEN

OSLO 2
LILLEAKERVN. 31
TLF. 02 - 55 55 90

2800 GJØVIK
N. TORSGATEN 1
TLF. 067 - 7 39 73

3550 GOL
TLF. 067 - 74 270

2200 KONGSVINGER
EIDEMSGT. 1
TLF. 066 - 1 45 91

3008 KONGSBERG
BOECKSGT. 3
TLF. 03 73 15 00

impuls til å stille sterkere etiske krav virket også på Stortinget. Flere av tingmennene var sterkt grepet av dette og kravene har hatt virkning også på deres politiske samvittighet. Det hele har skapt noget av et nytt miljø.

— Der er jo dannet en gruppe av tingmenn?

— Ja, men vi kan ikke kalle det Oxfordgruppe, vi kaller det selv — helt uoffisielt for øvrig — for »det kristelige vennelag«. Alt i 1934 begynte noen av oss med små møter av oppbyggelig art med deltagelse fra høire, venstre, bondepartiet og så hele Kr. Folkeparti. Siden er disse møter blitt regelmessige og har fått tilslutning av flere, slik at vi nu er en 10—12 stykker i laget. Møtene holdtes først privat, men er nu henlagt til Indremisjonshotellet. Det er verdifulle møter, forskjellige politiske syn er ingen hindring, samtalen er fri, åpen og broderlig. Programmet er forholdsvis fritt, men oftest tar det form av et samtalemøte, dels med vekten på det oppbyggelige, dels settes vårt politiske arbeid under kristelig belysning.

*

Folk som mer tilfeldig besøker Stortinget og overværer forhandlingene kommer ofte hjem og er forskrekket over hvor ualmindelig uinteressert og likegyldig tingmennene valser omkring i salen og leser aviser midt under en ildfull tale, hvis de da i det hele tatt er til stede i salen! Vi synes vi på de forskrekkedes vegne må spørre Lavik om hvordan dette henger sammen. Er innleggene så kjedelige?

— Tingen er ganske enkelt den at vi på forhånd kjenner vedkommende sak ut og inn fra komitéarbeidet, sakene er jo grundig gjennomarbeidet i komiteene først og dessuten ofte også i gruppene naturligvis. Det vil si at vi kjenner alle argumentene både for og imot på forhånd, og som regel kommer det heller ikke frem noget nytt under debatten i salen. — For min egen del tror jeg næsten at jeg tør si uten å skryte at jeg er en av de beste til å holde mig på plass, men det er forresten en dyd av nødvendighet idet jeg i mot-

setning til de andre ikke har nogen gruppe hvor jeg kan søke orientering.

— Skal jeg holde »gruppemøte«, så må jeg altså holde møte med mig selv. —

— Hvordan har De likt Dem disse tre årene i Tingets sal?

— Det har vært et både interessant og lærerikt arbeide. Jeg kom jo ganske ny på Tinget, hadde ikke engang nogen kommunalpolitisk trening som de fleste har, så det blev sagtens adskillig å lære. En særlig vanskelighet vil det by på å orientere sig når man ikke står tilsluttet nogen gruppe. Orienteringen må da skje helt på egen hånd, gjennom innstillingene, og de er ofte temmelig lange å pløie gjennom. Alle store saker blir drøftet i gruppene. Før øvrig faller stortingsarbeidet i to deler, komitéarbeidet, og forhandlingene i det samlede ting. Der utføres et meget grundig og samvittighetsfullt arbeide i komiteene. De har den fordel at de er sammensatt av folk fra alle partier. Så gjelder det da å arbeide sig sammen så langt det er råd, et arbeide som skjer med hensynsfullhet og objektivitet. I salen derimot må hvert parti hevde sine meninger uavhengig, og det blir nok sant å si ofte da like meget agitasjon som argumentasjon.

— Av debattene får vi som tilhører den gemene hop ikke nettop noget sterkt inntrykk av kameratskap mellom tingmennene — det finnes kanskje ikke —?

— Nei, det er feilaktig, ellers vilde det være vondt å være stortingsmann. Særlig i komiteene kommer man inn på hverandre, og der hersker et virkelig godt og kollegialt kameratskap.

— Hvis De nu skulde nevne noen av de saker De betrakter som de mest betydningsfulle i denne periode?

— Da får jeg kanskje først nevne loven om folkeskolen, særlig for landsbygden. Den løp ikke av uten tildels ganske skarp debatt, f. eks. om den gamle bestemmelse i loven om at lærerne skal gjøre sitt til å opdra ungdommen til kristne og gode samfunnsborgere. Sterke røster hevet sig for å stryke dette, men heldigvis blev det nedstemt. Loven er et fremskritt for

folkeskolen som nu får minst 16—18 uker mot før 12—14. Dertil er det blitt grele regler for både herred, fylke og stat. Loven om den høiere skole som kom ifjor var et steg mot enhetsskolen i landet, det var den som krevet en løftning av folkeskolen. Det ligger mange års arbeide bak disse lover. Så har vi loven om folketrygd, som det også har vært arbeidet med lenge. Nu er verket gjort, og det er et stort og rettvist sosialt steg som er tatt, selv om mangt må bedres og rettes med tiden. Ellers har vi fått mange tiltak til avhjelp av krisen, hvorav jeg i første rekke vil nevne veibygningen, og særlig på veier som fanger inn bygder og grender som har vært avstengt. Mange tiltak er gjort for landbruket, og ellers i flere retninger. Men det er brukt mange penger, og en gang må det vel betales det som er lånt, og da kan det kanskje bli vanskelig. —

— Og hvad nu med Kristelig Folkeparti?

— Det vil bli stillet liste i Hordaland som før. I Sogn og Fjordane og Møre er der også dannet Kristelig Folkeparti, men hvorvidt der skal stilles egen liste er ennå ikke avgjort. Man vil kanskje nøie sig med å vende sig til de andre partier med opfordring til å sette op slike menn som kristenfolket vil kjenne sig tilfreds med. Men min mening er at slike henvendelser er lite tilfredsstillende og fører neppe langt. Et eget kristelig folkeparti har en stor oppgave i denne tid. Kristenfolket har forsømt sig, de burde grepet inn før i arbeidet for å trygge kristendommen som livsfaktor og kulturfaktor i vårt folk. En god sosialpolitikk må være bygget på kristelig grunnlag dersom den skal stå sig. Kristenfolket må gå foran og gjøre de kristne prinsipper gjeldende både i det sociale og det politiske liv. Meget innen kirke og skole og ellers i det kulturelle liv behøver å renses og høines.